

Gen 28, 10-22
Votum/groet; Ps 89: 1, 3; gebed; GK2006 122; lezen Gen 28, 10-22; preek; Ps 91: 1, 5, 7; gebed; wet; Ps 63: 2; collecte; LB 704; zegen
Bergschenhoek 19.10.2014

Jij mag leven onder een open hemel dia

Een ladder. Een open deur. Het is niet zo moeilijk om situaties te bedenken waarin die het verschil kunnen uitmaken tussen leven en dood.

Eerst een ladder. Je bevindt je hoog bovenin een brandend huis. De vlammen vreten zich een weg naar boven. Naar beneden kun je niet meer. Alles lijkt reddeloos verloren. Maar dan wordt jou een ladder toegeschoven. Een hand wordt je toegestoken. Langs die ladder kom je ongedeerd beneden. Je bent veilig.

Dan de open deur. Je bent op de vlucht en rent door de nacht. De straten zijn donker. Je weet niet waar je heen moet. Je kent hier de weg ook helemaal niet. Het is alsof je een doodlopende steeg in rent. Maar dan opent zich een deur. Iemand roept je toe: kom maar binnen, hier ben je veilig. En jij, je rent naar binnen. Je bent veilig.

In het verhaal van Jacob vandaag kom je ze allebei tegen. De ladder en de open deur. Jacob is op de vlucht voor zijn broer. Hij wil hem dood maken. Weg moet Jacob van huis, van moeder Rebekka, een onzekere toekomst tegemoet. Komt hij hier ooit nog terug? Vluchten moet hij. Alles lijkt reddeloos verloren. Maar dan is daar een ladder die hem wordt toegeschoven. Opent zich voor hem de deur van de hemel. Het lijkt wel een droom. Maar het is echt. Jacob mag leven onder een open hemel.

De hemel lijkt soms ver weg dia

Maar daar begint het niet mee. Het verhaal begint heel anders. Met een hemel die ver weg lijkt. Dat kun je soms hebben hier op aarde. De hemel lijkt ver weg. Jij leeft je leven hier.

Gaat op in de dingen van elke dag. Soms is God daarin aanwezig. Soms lijkt Hij ook weg. Je bent ook niet altijd zoveel met Hem bezig. Is Hij er wel? Merk je dat Hij je bijstaat en helpt? Soms lijkt het ook wel alsof je er alleen voor staat.

Voor Jacob was het allemaal nog een graadje heftiger. Op de vlucht is hij. Weg moet hij van huis. Hij, de man die juist graag bij zijn eigen tent bleef. Het land dat hem beloofd is moet hij achterlaten. Alles dat veilig en vertrouwd voor hem was, is er niet meer. De zon is ondergegaan, vertelt het verhaal. Letterlijk, het wordt nacht. Maar ook figuurlijk. Geen licht en warmte is er meer om hem heen. Dit heeft het hem dus gebracht, dat liegen en manipuleren, de manier waarop hij zijn vader Izaäk heeft bedrogen en zijn broer Esau de zegen afhandig heeft gemaakt. Verder van huis dan ooit. Alles kapot.

Je moet bij Jacob haast meteen denken aan al die vluchtelingen en asielzoekers van vandaag. Weg van huis naar een vreemd land. Ook ons verhaal, zegt de Bijbel. Wij zijn dat. Mensen op de vlucht. Jacobs verhaal is het universele verhaal van ons mensen. Het doet denken aan het

verhaal van Adam en Eva in het begin. Ook voor hen begon het zo mooi. Leven met God in het paradijs. Alles veilig en goed. Maar toen die dag dat ze aten van die boom. Als God wilden ze zijn. Maar alles ging kapot. Weg moesten ze uit het paradijs. Een onzeker bestaan tegemoet. Opeens leek de hemel ver weg.

Is dat niet ons verhaal? Sinds Adam en Eva allemaal asielzoekers op deze aarde. Afgesneden van onze roots en bestemming. Het goede leven met God en elkaar ver weg. Zoekend naar geluk en een beter leven. Want er gaat veel mis. Waar gaan we naartoe met z'n allen? Waar vinden we in deze ruige wereld de veiligheid van een echt thuis? De zon lijkt ondergegaan. Het universele verhaal van ons mensen. Sinds Adam ontheemd, verloren, kwetsbaar, weg uit het paradijs. Het leven hier als een boze droom, een nachtmerrie die maar niet overgaat. Maar het is de werkelijkheid. Zo ligt Jacob daar. Zonder comfort en veiligheid. Zijn lichaam op de kale rotsen en zijn hoofd op een harde steen. Hij staat er helemaal alleen voor. En de hemel lijkt ver weg.

Maar God komt dichtbij dia

Maar God komt dichtbij. Want daar ligt Jacob met zijn hoofd op een harde steen. Hij slaapt en krijgt een droom. En kijk, in die droom: een ladder. Een ladder van de aarde naar de hemel. Ladder – dat is misschien een beetje te mager gezegd. Je moet denken aan een tempeltrap van stenen. Zoals tempels in die tijd gemaakt werden. Zoiets als deze trap op de beamer. Dia Een brede tempeltrap van beneden naar boven. En op die trap ziet Jacob engelen. Engelen die van beneden naar boven gaan. Daar lees je zo overheen. Maar let op de volgorde: van beneden naar boven. Niet dat ze even van boven komen en hier zijn, en dan gauw weer terug. Nee, ze zijn al hier, gaan nu naar boven, en dan weer naar beneden. Ja, er zijn engelen om ons heen...

Dia Die ladder zegt: er is verbinding. Verbinding tussen hemel en aarde. Tussen jou en de hemel. Jacob, je staat er niet alleen voor. Dit bestaan van jou met alles wat er in omgaat, er is aandacht vanuit de hemel. Er zijn engelen om je heen. En God heeft zich er niet uit terug getrokken. Hij laat je niet alleen. Want kijk, ook God is er. Bovenaan de ladder staat God. Tenminste, zo wordt dat vaak uitgelegd en verteld. God staat bovenaan de tempeltrap. De NBV heeft het beter gezien. God staat bij Jacob. Daar waar Hij ligt, zijn hoofd op de harde steen. Hij staat over hem heen gebogen. Zo zou je dat zelfs kunnen lezen, begreep ik van iemand. God komt bij Jacob staan, over hem heen gebogen.

Het is waar Jacob later wakker van schrikt. God is hier, God is op deze plaats – en ik had het niet eens in de gaten, ik besepte het niet. Ja, de hemel lijkt soms ver weg. Jij leidt je leven hier op aarde en vraagt je af: is God er wel, bestaat Hij, zorgt Hij wel voor mij? De droom van Jacob zegt: God komt dichtbij. Hij is er al – en jij hebt het niet eens door. Zo is Hij. Hij is niet een God van ver weg, een God die op afstand blijft staan toekijken hoe jij het hier beneden doet. Hij komt bij je staan. Over je heen gebogen. En vaak besef je het niet eens. Zie je Hem staan? Over je heen gebogen. Als ouders bij het bed van hun kinderen. In het leven dat je

leidt – God is er echt! Besef je dat? Je leeft onder zijn zorg, je ademt in zijn liefde, en slaapt in zijn schaduw...

Zijn hart gaat voor jou open dia

En zijn hart gaat voor jou open! Ja, luister maar naar wat God tegen hem zegt. Jacob, dit land waar je nu op ligt te slapen, dat je morgen zult verlaten – Ik geef het aan jou en je nakomelingen. Dezelfde woorden hoort Jacob die God lang geleden sprak tegen Abraham. God herhaalt die belofte. Laat hem overgaan van Abraham op Jacob, de verloren zoon... Ik maak een groot volk van je. En alle volken op aarde zullen zegen en geluk vinden in jou. Hoor je het goed, Jacob? God zegt: mijn plan gaat door. Alles lijkt kapot en vernield. Maar Ik ga verder. Met jou. Ik ga met je mee. Ik zal je beschermen. Ik ga je helpen, Jacob, Ik breng je terug in dit land.

Dat had ook anders gekund. Ja, daar lig je nu, Jacob, dat komt er nou van. Zo gaat dat dus als je niet aan Mij denkt, Mij niet ter sprake brengt, je eigen zaakjes probeert te regelen. Eigen schuld, dikke bult... Woorden van verwijt, woorden die Jacob aanklagen. Daar was alle recht en reden toe geweest. Als jij het zo graag op je eigen manier doet, Jacob, zoek het lekker zelf uit... Woorden die tegen ons allemaal gezegd hadden mogen worden. Kijk, dat komt er van, dit heb je er van gemaakt. Maar dat is het goede nieuws van de Bijbel: zo doet God dat dus niet. Hij legt contact uit de hemel. Hij zoekt je op. Ook als jij je van Hem niet veel hebt aangetrokken, liever zelf je leven loopt te regelen. Waar mensen verloren zijn door hun eigen zonde en eigenwijsheid met alle gevolgen van dien, komt Hij niet met een opgeheven vingertje. Hij zet zijn hart open en komt met zijn liefde en genade. Schuift een ladder toe, opent de hemel. Ik ga met je mee, Ik breng je thuis.

Laat het binnenkomen asjeblijft! Gods hart gaat voor jou open. Jij hoeft niet eerst God gunstig te stemmen, voordat Hij zich aan jou verbindt. Naar Hem op te klimmen met goede daden, een vlekkeloos leven, voordat Hij met jou verder wil. God bewijst ons zijn liefde, zegt Paulus eeuwen later, toen wij nog vijanden waren. Dat is het verhaal van God, dat op elke bladzij van de Bijbel verteld wordt. Jij, mens van God, in al je verlorenheid en kwetsbaarheid, als je dit maar weet: Ik sta al aan jouw kant, Ik verbind me aan jouw leven, voordat jij een kík hebt gegeven. Jacob gaat een onzeker bestaan tegemoet. Wat de dag van morgen hem brengt, weet hij niet. Dat weet je nooit als mens. Maar hoe het ook is, goed of kwaad, mooi of moeilijk, alles is anders nu: God is er bij. Ik zal je overal beschermen. Zijn hart gaat voor jou open!

Jij mag leven onder een open hemel dia

En zo mag jij leven onder een open hemel. Jacob schrikt wakker uit zijn droom. God is hier en ik besepte het niet eens – wat een ontzagwekkende plaats is dit! Ik noem deze plaats Bethel, het huis van God, de poort naar de hemel! Zo doet God de hemel open boven verloren mensen. Je bent thuisloos, maar Ik geef je een thuis. Je bent eenzaam, maar Ik sta

naast je. Je bent in gevaar, maar ik zal je beschermen. Zo doet God de hemel open boven jou!

Boven mij? Ja, boven jou. Er staat een ladder, ook in jouw leven. De hemel gaat open, ook boven jouw hoofd. Waarom ik dat zeg? Moet je horen wat Jezus zei eeuwen later tegen zijn eerste discipelen. Johannes 1: 'Ik verzeker jullie, jullie zullen de hemel geopend zien, en de engelen van God zien omhooggaan en neerdalen naar de Mensenzoon'. Bijna letterlijk de droom van Jacob... Kijk, zegt Jezus, God legt contact, permanent en blijvend, Ik ben de ladder die Hij toeschuift, de deur die Hij opent vanuit de hemel. God zelf komt bij jou staan. Over je heen gebogen. Jouw huis, jouw keuken, de plaats waar jij je werk doet, de ziekenhuiskamer waar je wordt behandeld, het graf waar je bij staat – Bethel, poort naar de hemel. Ik hou je vast als je valt, Ik bescherm je als het gevaarlijk wordt, Ik geef je een thuis als al je zekerheden om je heen wegvallen...

Dia En zo mag Jacob verder. Zo kan hij ook verder. Hou maar vast: hoe je leven ook is, waar je ook terecht komt – altijd een open hemel boven je hoofd. Jacob ziet het. Ik ga verder met deze God. Ik ga Hem dienen. Als Hij zich zo aan mij geeft, dan wil ik mijzelf aan Hem geven. Zo lees ik die laatste verzen. Nu wil ik mij ook echt verbinden aan deze God. Ik kan verder. Ik kom terug. God zal mij thuis brengen. En dat kunnen jij en ik ook zeggen. Ik hoop dat je dat doet. Ik ga verder met deze God. Ik wil Hem dienen. Je kunt ook zeggen: het was maar een droom. Of: het is maar een verhaal. Of: het is Jacob maar die het ervaart, en niet ik. Maar Jezus zegt: jullie zullen het meemaken, waarachtig Ik verzeker het jullie, dankzij Mij is het echt waar: je mag leven onder een open hemel. De meeste dromen zijn bedrog, maar als ik wakker word – ja, dan bent u er nog!

Amen